

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

DIRECTOR: AUGUST MATONS

Cap del Servel d'Arbres fruiters de la Mancomunitat de Catalunya

COL·LABORADORS

JOAN AGUILÓ :: LISINI ANDREU :: JOAN ANGEL I
GENÍS :: JOAN ARUMÍ :: LLORENC BADELL :: JO-
SEP R. BATALER :: GUILLEM DE BENAVENT
LEANDRE CERVERA :: ALBERT DANEÓ :: C. R. DA-
NÈS I CASABOSCH :: FRANCESC DOU :: M. FAURA
I SANS :: PERE J. GIRONA :: PERE GONZÁLEZ
LLUIS GUITART :: JOAN GUITERAS :: MANUEL
LLENAS :: PERE J. LLORT :: ARNEST MESTRE
CRISTÓFOL MESTRE :: JAUME NONELL I COMAS
FRANCESC NOVELLAS :: VICENS NUBIOLA :: C. OLI-
VERAS I MASSÓ :: CARLES PI SUÑER :: JAUME
RAVENTÓS :: JOSEP M.ª RENDE :: M. ROSSELL I
VILÀ :: JOAN SALOM :: JOSEP M.ª SOLER I COLL
SEGIMON VANDRELL :: ERASME D'YMBERT
VALERI SERRA I BOLDÚ (SECRETARI)

SUMARI

Les cuques filoses de la pomera i de la prunera, per *August Matons*.—La Ramaderia de Ma-
llorca, per *M. Rossell i Vilà*.—Adobs de la vinya, per *Erasme M. d'Ymbert*.—La previsió
del temps, per *l'Abat Th Moreux*.—El balanç «moral» d'un Sindicat, per *Ventura Alba*.—
Passeigs agrícoles i regeneradors, per *Josep Rosell*.—Comentaris. — Informació vinícola,
per *Pere Joan Llort*.—Informació oleícola, per *Lisini Andreu*.—Noticiari.—Notes del De-
partament d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya.—Consultori, per *Cam i T. T.*

Viticultors!

Els Pulveritzadors ~ “Mochila”

«ECLAIR» VERMOREL

«EXCELSIOR» GOBET

Ensofradors

«ORANGE», senzilla, VERMOREL

«TORPILLE», doble efecte, VERMOREL

de mà «LE FURET»

MARQUES LLEGÍTIMES

**És el material vitícola que es fa imprescindible
en el tractament de les vinyes**

VICENS VILA CLOSA

(SUCCESSOR DE KEGELS I VILA)

**Material Viti-Vinícola. — Aparells de precisió.
— Productes Enològics. — Articles de boters**

PASSEIG DE GRACIA, 88

Telèfon 1336 G.

BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

ARBRES

PER A REPOBLAR RIBERES

**POLLS BORDILS, POLLS NEGRES
CAROLINES, PLÀTANS, ACÀCIES**

Casa especialitzada en la producció de **POLLS** :: Una pràctica seguida durant vint-i-cinc anys, en la selecció de les millors varietats d'aquests arbres, és garantia de que servim les classes de **POLLS** de més ràpid i de major desenrotllo

MIQUEL BOSCH BATLLE
BORDILS (Girona)

NOTA. — Contestarem quantes consultes s'ens dirigeixin interessant el millor èxit de les plantades.

SINDICATS AGRICOLES I VINATERS

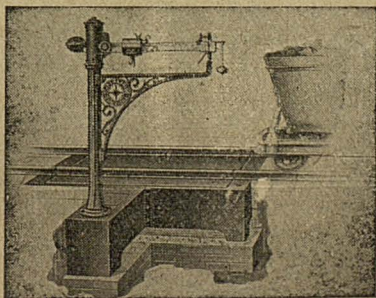
PER A TOTA MENA DE
TINES PER A VI, BAS-
SES PER A AIGUA I
CONSTRUCCIONS DE
CIMENT ARMAT,

LA CASA

LLUIS SANS

Carrer Trafalgar, 14
BARCELONA

TÉ ESTABLERTA
UNA SECCIÓ ESPE-
CIAL DE PRESSU-
POSTOS I PLÀNOLS

Bàscula model 253 per a pesar vagonetes

BÀSCULES ARISÓ

SANS, 12 : BARCELONA

Les utilitzen en quasi tots els Sindicats, magatzems d'olis i vins i indústries, per llur duració, seguretat i exactitud.

Caixes d'acer per a guardar valors

per a obrir amb clau i sense clau.
Demani dibuixos i preus a

ARISÓ : Sans, 12 : BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

**Bàscules
caixes per a
cabals
Pibernat**

**Parlament, 9
Barcelona**

Agricultors!

Empleeu juntament amb els
adobs químics o orgànics el

**Fertilitzador
Radiactiu H. B. C.**

MARCA "U. R. T"

que és un poderós estimulants
de la vegetació que augmenta
les collites d'un 20 a un 50 %

De venda en les principals cases d'adobs

**LA HISPANENSE INDUSTRIAL
Y COMERCIAL, S. A.**

BARCELONA
Bruch, 42
Tel. S. P. 678

MADRID
Argensola, 4
Tel. M. 4146

SOCIETAT ENOLÒGICA DEL Penedès

(Societat Anònima) Continuadora de
SERDÀ, ROS I C.^A - Vilafranca del Penedès

PREMSES CONTÍNUES "MABILLE"

Les més perfeccionades : Les més sòlides : Les més econòmiques

BOMBES DE VEREMA "MABILLE"

Instal·lacions modernes per a Cellers Cooperatius

Productes Enològics : parells d'anàlisis de vins
dobs químics : Sofres i Sulfats

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any: **Pessetes 9** - Fora: **Pessetes 10** - Estranger: **Pessetes 11**
Número solt: **Pessetes 0'50**

Les cuques filoses de la pomera i de la prunera

LA cuca filosa de la pomera s'anomena, científicament, *Hyponometa malinellus*, i la de la prunera, *Hyponometa padellus*.

Són dues papellones molt semblants per aspecte exterior i per costums; mesuren aproximadament un centímetre de llarg per dos d'ample i tenen el cos blanc i les ales voltades per una franja elegant. Les ales anteriors són blanques i puntejades, les posteriors són grises. Donen una sola generació a l'any.

COM VIUEN LES CUQUES FILOSES

En els mesos de juliol i agost i de vegades en juny i fins al setembre, segons els climes, es veuen volar per entremig dels arbres aquestes papellones que viuen xuclant aigua i els líquids dolços que troben a llur disposició.

Després de la unió dels mascles i les femelles, aquestes posen els ous, que són molt menuts. Els posen en els brots tendres, en munts d'una color que es confon bastant amb l'escorça del brot. Cada munt forma com una plaqueta ovalada, i conté de 40 a 70 ous.

Al cap de uns vint dies neixen les larves, és a dir, els cuquets, que són tan petits, que resulta difícil veure'ls a simple vista; en lloc de sortir de seguida a fer mal, els cuquets es queden per tota la resta de l'estiu, la tardor i l'hivern a sota de la plaqueta d'ous, amagats, esperant la vinguda de la primavera. Per a tenir una defensa encara, amb llur bava uneixen al brot les vores de la plaqueta i la bava s'endureix i queda aleshores com una espècie de caseta recoberta d'un feltre de la color del brot.

A penes surten les primeres fulles, les cuquetes abandonen el refugi on han passat tant temps, i van en cerca d'aliment.

Totes les d'una posta van juntes, més són tan petites que resulta difícil poder-les veure.

El recorregut que fan és molt curt, car s'aturen en el primer rosetó de fulles que troben en llur camí, és a dir, en el que està situat en la proximitat del lloc on varen nèixer. Allí es posen a la cara inferior de les fulles i comencen a menjar fent ja els primers fils. Sovint la color que prenen aquestes fulles secades i els fils, són el primer indicatiu de la invasió.

Un cop acabat aquest aliment, van més enllà a cercar-ne un altre, i després un altre i així successivament. La llur voracitat va creixent amb l'edat i, a mesura que es fan més grans, els danys que ocasionen van augmentant. Durant aquest període de llur vida queden per temps sense protecció, però aviat per defensar-se fan una espècie de niu o bossa característica, molt espessa, teixida amb fils sedosos, que embolica fulles i brots. A dins d'aquest niu viuen i menguen. Quan han acabat les fulles que en ell hi havien, emboliquen altres brots i altres fulles. Els nius són cada cop més grans i poden arribar a embolicar una rameta amb totes les seves ramificacions. Si la invasió és gran, l'arbre pot quedar recobert d'aquestes bosses.

Al mes de juny les cuquetes han assolit ja tot llur desenrotllament i mesuren prop d'un centímetre i mig. Són de color groguenc més o menys fosc, amb el cap negre, i porten al dors una doble fila de punts negres. Aleshores es reuneixen en un costat de la bossa on visqueren, es disposen paral·lelament les unes al costat de les altres i fa cadascuna el seu capdell, que és molt blanc i té la forma de un gra de blat, encara que un xic més gran. Als 10 ó 15 dies surten les papellones que viuen com ja hem indicat més amunt.

DANYS QUE FAN LES CUQUES FILOSES

Si la invasió és forta, l'arbre pot quedar quasi totalment desfullat; això depèn del número de colònies que s'han establert sobre la planta.

El dany, doncs, pot arribar a ésser molt greu, car ultra perdre la collita de l'any, es pot perdre la del següent. En efecte, si l'arbre queda desfullat, torna a posar fulles i aquest doble treball l'extenua; demés la fusta no pot lignificar completament. Una i altra causa són prou per a impedir la fructificació immediata.

LLUITA CONTRA LES CUQUES FILOSES

Com tots els éssers, les cuques filoses tenen enemics naturals, però per desgràcia, aquests no són prou actius per a aturar totalment les invasions. Per aquesta raó l'agricultor ha de recórrer a la lluita directa. Quan hi han pocs nius en els arbres el remei més econòmic consisteix en tallar-los i cremar-los de seguida; quan n'hi han molts, això no és

possible, car en molts casos equivaldria a deixar-los sense ramificacions..

Aleshores cal recorre a les pulveritzacions amb líquids verinosos. Entre tots els verins que s'han recomanat, els millors són els arseniats.

L'arseniat de plom és un xic més car que el de sosa, però té l'aventatge que no crema mai i que és de manipulació més senzilla. S'emplea en dosis de 400 grams per cent litres d'aigua.

Si no es troba l'arseniat de plom en el comerç, el pagès pot fabricar-se'l ell mateix, emprant la següent fórmula:

Arseniat de sosa	...	...	...	...	...	...	200 grams
Acetat de plom	...	...	...	...	...	...	600 grams
Aigua	...	...	...	...	...	...	100 litres

Es prepara dissolent separatament l'arseniat i l'acetat en uns quants litres d'aigua i tirant la solució d'aquest en la d'arseniat.

També pot usar-se l'arseniat de sosa en la fórmula següent:

Arseniat de sosa anhidre amb 58-60 per	
cent de riquesa en anhidrat arsènic	...
Calç	...
Aigua	...
	200 grams
	1,000 grams
	100 litres

que es prepara dissolent apart l'arseniat i la calç en uns quants litres d'aigua barrejant-los després i afegint la resta de l'aigua fins a fer els 100 litres.

La pulverització s'ha de fer quan les larves són encara petites, car aleshores, demés de no haver fet gaire mal, no han fabricat el niu defensiu dins del qual és més difícil fer entrar el líquid insecticida. Es fan dues pulveritzacions; la primera ha de fer-se a penes les fulles estan ben formades i han caigut les flors; al cap de set o vuit dies, s'en fa una altra per a destruir les larves que puguin haver-se salvat de la primera.

En alguns llocs esperen per a fer la primera pulverització que apareixin els nius. Això té l'aventatge de que es fa el tractament sols quan veritablement hi ha invasió, ço que no passa tots els anys.

S'ha d'advertir que els arseniats són verins potentíssims no solament contra els insectes, sinó també contra les persones i els animals; per això cal guardar-los en les cases on no puguin donar lloc a confusions i on les criatures no puguin arribar, car se semblen a sucre. Aquell que els empleï ha de rentar-se bé les mans un cop acabada l'operació.

La ramaderia de Mallorca

II

EL cavall mallorquí, que acabem de descriure, pertany al tipus africà? No. És el tipus asiàtic? Tampoc. Un i altre tipus, particularment les respectives varietats berberisques i àrabs són les més pròximes al tipus que estudiem, i més encara un armònic i secular mestijatge entre ambdós tipus.

Donada la semblança del cavall mallorquí amb els armònics mestijos asiàtics-africans, un examen superficial de dit animal ens portaria fàcilment a dita conclusió, ja que realment pareix que el cavall mallorquí estigui format de caràcters propis dels tipus asiàtic i africà, de Sanson.

En aquest parescut s'hi pot afegir encara que els moros dominaren i habitaren en la illa més de quatre segles i que les relacions amb el Nord d'Àfrica no han estat gairebé mai interrompudes. El poble àrabe hauria portat a Mallorca el cavall del mateix nom; les relacions africanes amb importacions més o menys considerables haurien mixtificat el cavall dels antics dominadors.

No creiem que hagi succeït res d'això amb la intensitat necessària per a transformar i ficsar un tipus. Les persones versades en estudis d'etnologia saben prou bé amb quina persistència es mostra, malgrat totes les barreges, el tipus autòcton; com els tipus, un després de l'altre, són assimilats, a la llarga, pel tipus indígena.

Cap raó abona el fet de que Mallorca, abans de l'arribada dels primers invasors històrics, trobessin la illa amb cavalls o sense, puix cap ossament d'èquid cavallí han revelat les investigacions arqueològiques. Que el cavall en qüestió, sigui autocton o importat a una època la qual ignorem, el fet és, que la gent mallorquina assenyala un tipus cavallí com el propi i que aquest no s'ajusta a cap de les categories racials establertes pels zootècnics, com tampoc al d'aquelles poblacions que científicament estan per descriure, com l'andalusà, per exemple.

El cavall mallorquí és igual a l'antic cavall català. Aquesta igualtat de tipus presuposa tres hipòtesis respecte la manera com aquest cavall és a Mallorca: 1.ª, sa introducció per la conquesta del rei En Jaume; 2.ª, sa introducció abans o durant les invasions històriques i 3.ª, mateixos títols autòctons a un i altre cavall, és a dir, que l'ocupació de Catalunya i Mallorca per aquell cavall sigués del pliocènic o del pleistocènic.

Les dues primeres hipòtesis no ens satisfan. El rei En Jaume trobà cavalls a Mallorca, com n'hi devien trobar altres invasors. Però suposant que els habitants primitius de la illa visquessin sense cavalls i que aquests animals hi haguessin sigut importats, el fet és que el cavall mallorquí és igual a l'antic cavall català. No obstant, jo em decanto per la suposició de que Mallorca, en el quaternari antic, devia tenir una fauna pròpia, fauna igual a la catalana, per quant en la època terciària

entre Catalunya i Balears no existia solució de continuïtat terrestre. Per consegüent, no havent-hi res que provi la no existència de cavalls a la illa, considerarem que aquests hi han existit sempre.. En cas d'anar equivocats, l'errada no tindria importància, perquè l'estudi que anem a emprendre és indistinctament el del cavall mallorquí o català que són, com dèiem, el mateix tipus.

De les pintures rupestres trobades fins al present en la Nació catalana, en cap d'elles s'hi veu una sola figura d'èquid. Els ossos d'èquid, del pleistocènic, trobats a Santa Creu d'Olorde no estan en condicions de poder-los judicar des del punt de vista racial, com tampoc els queixals trobats en altres excavacions, ni en la que nosaltres practicàrem en la cova del Drac, de Torroella de Montgrí.

Mes, el tipus de cavall comú a Mallorca i Catalunya pròpiament dita s'extén fins a València i sembla que llur bressol és al Pireneu. En les marques pirenenques franceses, si s'examina superficialment la població cavallar d'aquelles encontrades, hom no hi veu res més que cavalls mestissos d'anglès de cursa i àrabs. Però un examen atent descobrirà que entre aquestes poblacions hi ha cavalls diferents dels mestissos, que són en grossa majoria cavalls de perfil recte, que no tenen les arcades orbitàries sortints com els del tipus asiàtic, ni allisades com les del tipus africà. Aquest cavall és del mateix tipus que el mallorquí. Més amunt d'aquestes comarques pirenenques, ja hi ha l'auvernià, de perfil convexe; l'autòcton de la camarga, de perfil concau i el del Poitou, de perfil recte, menys en el front que és bombat i de cara llarguíssima. El Pireneu català, doncs, seria al centre, el bressol d'una raça de cavalls, no descrita encara per ningú, l'àrea geogràfica de la qual estaria limitada al Nord per les poblacions cavallines citades, a l'Oest, pel *poney* de Navarra i al Sur pels cavalls d'Andalusia, és a dir que comprén una zona limitadíssima de territori no català, però s'extén per tota la Nació catalana.

La presència d'aquest cavall data dels primers temps. En el Mas d'Azil, prop de Lourdes, entre altres objectes del final del pleistocènic s'hi trobaren una estatueta d'ivori representant un èquid, que dit sia de passada, no és un cavall com pretenen els arqueòlegs sinó una euga, i un gravat en banya de ren, que segons els arqueòlegs, és una testa de cavall renillant. No, el cavall que renilla no ajau les orelles, sinó que les dirigeix en avant; aquesta testa, probablement, retrata l'animal al moment d'abeurar-se. Doncs, bé; aquesta testa i la figura entera retraten justament el cavall mallorquí, català, pirenenc, azilià, com es vulgui, però diferent de totes les categories racials establertes.

La identitat del tipus cavallí d'ambdues vessants pirenenques, més ben dit, l'existència d'un mateix tipus, ve reforçant aquest argument pel fet de que en aquesta mateixa àrea geogràfica hi ha un altre èquid especial, exclusiu del mencionat territori, que és l'ase de raça catalana. En efecte, el mateix tipus asinal es troba a Foix, a Vich i a Palma. I aquest ase existia ja en el quaternari antic, segons un gravat, classificat d'ase per nosaltres.

Certament, que des dels milers d'anys enrera que representen les mencionades troballes arqueològiques fins al present, la població cavallina podria haver-se modificat, conseqüència d'introduccions estranyes

realitzades en el transcurs del temps. Però, en confirmació de la tesi exposada, que els elements estranys són assimilats a la llarga per la raça autòctona, trobem la identitat craniològica entre aquelles dues figures azilianes i els subjectes vivents.

Podríem afegir encara que és molt probable que el tipus no hagi sigut modificat essencialment durant el transcurs dels segles. Dos testimonis, els únics que coneixem, parlen a favor nostre; ambdós són del segle xv, un literari, altre subjectiu.

El rei N'Anfós manà al noble Manuel Díez que escrigués un *Llibre de Marescaleria*, la qual obra és un resum dels coneixements d'aquella època, el mateix de medicina que d'hipologia. Durant dos o tres segles el *Llibre de Marescaleria* fou el breviari dels marescals, puix a més de les varies edicions catalanes, se'n coneixen onze de castellanes. En Díez, en parlar de les qualitats i bel·leses que deu tenir el cavall, qualitats evidentment copiades del natural dels millors exemplar de l'època, diu com segueix:

De la bellea quel cauall deu hauer. Lo cauall deu hauer lo cap molt sech e descarnat: e lo front ample: e los hulls grans e exits per a fora: e les celles planes e no gens grosses: en lo sobrehull inflat e rebotit per a fora: les orelles curtes e agudes e dretes e no gens penjades: les barres primes e molt feses e gran fren de la huna a l'altra: en les galtes poca carn: les narils molt amples e que dins li veje hom vermellor: la boca ben fesa e lo morro dejus pus larch quel de damunt e ab poca carn: lo coll deu ésser prim e voltat per amunt ample vers les spatles e que vaja aprimant fins al cap e quan sia al cap que sia molt prim: los clins no molt larchs ne spessos e que sien blans e prims: e que haia les spatles amples e largues e formades de carn: e les pits amples e exits per affora e redons ab canal per mig. Lo golles ample mostrant departiment de les espalles: E lo sellar o dos curt e pla e no sia soltat per amunt ni per auall: e lo llom haia pla e ample e acanalt: les cotelles haia amples e largues: lo costat redó en botih: lo ventre rodó e gran pero amagat dins les costelles amesuradament: Les yllades grans yllades grans e amples a les anques amples e planes e queu com caigudes ab canal pel mig e gran tret de un a un: les cuxes grosses e larges ab molta carn baix e dins e defora: cua baixa e ferma ab gros mascle e prou cabells larchs fins a terra en que per nengunes esperonades no la moga. E que la porta streta dins les cuxes. E lo ses haje exit be per affore: les guarres largues e dretes e amples: los braços ab grossos brahons: E les genolls amples e descarnats e plans: les canyelles dretes e amples e sens nenguna carn mostrant les nirvis y venes: lo travador molt curt e ab molts cabells detràs: los braços quan lo cavall sta junt sien molt pus amples de hun a altre damunt ver los brahons que no davall vers les mans. Les corones primes e peloses. E les mans lises e negres grans e redones e de part de dins molt ffondes e descarnades: lo talo ample e pla.

Com s'acabe de veure, resulta que l'animal descrit és el cavall català, mallorquí, pirenenc, azilià, es a dir, el cavall objecte del nostre estudi.

L'altre testimoni, és una calavera que formava part dels «carqui-nyolis» del convent de Les Puelles, construït al segle xv, el qual edifici fa-

poc temps que fou enrunat. El caràcters d'aquesta calavera concorden amb la descripció feta del crani del cavall mallorquí, que hem donat més amunt.

En resum, amb el què s'acaba de dir, creiem que n'hi ha prou per a deixar ben establerta una nova categoria racial.

M. ROSSELL I VILA

Cap del Serveis de Ramaderia

Adobs de la vinya

RESULTAT de les experiències en el Camp Experimental de Tivissa l'any vitícola 1920-21.

Està situat aquest Camp en la partida coneguda amb el nom de «Campos», la seva plantació es feta a base de Rupestris Lot i empelt la Carinyena; té 5 anys de plantació.

El promig de 3 anàlisis de mostres de terra del Camp dona:

Anàlisi físic

Terra grossa i pedres	36,33 %
Terra fina: Humitat	1,46 %
Matèria orgànica	0,75 %
Calcari	25,02 %
Sorra	26,13 %
Argila	10,31 %

Anàlisi químic

Terra fina:

Nitrògen total	0,51 % de terra natural
Àcid fosfòric anhidre total ...	0,42 % " " "
Potassa anhidre soluble en	
àcid nítric concentrat ...	0,96 % " " "

De l'anàlisi físic deduïm que és un terreny de naturalesa silicio-calcari-argilós, pobre en matèria orgànica.

Observat l'anàlisi químic, es deu considerar aqueixa terra dintre la categoria de *pobre* en elements nutritius.

Experiències d'enguany.—Com en anys anteriors, es prosseguirà l'aplicació individual d'adobs minerals i orgànics, així com d'un adob mineral complert, amb l'objecte d'observar els resultats en l'augment de collita, i després baix el punt de vista econòmic, que és el que més interessa al pagès.

Els adobs orgànics i minerals, a excepció del nitrat, foren aplicats a la tardor en llaurar, i el nitrat fou escampat als volts de cada soca a la primavera.

Es seguí el sistema d'adobat per rengles, adobant al peu de la soca.

Els rengles adobats, així com les quantitats empleades i llur cost per hectàrea es troben en la següent taula:

Número dels rengles	Número dels ceps	Classes dels adobs	Quantitat		Preu de 100 Qg.	Cost de l'adob per hectàrea
			per peu Qg.	per hec. Qg.	Pessetes	Pessetes
1	40	Testimoni.				
3	52	Fems	9	33,227	2'50	833'00
4	50	Nitrat de sosa. . . .	0,080	300	52'00	156
		Superfosfat de calç .	0,135	500	19'00	95
		Clorur potàssic. . .	0,135	500	45'00	225
6	43	Nitrat sosa.	0,080	300	52'00	156'00
8	52	Clorur potàssic. . .	0,135	500	45'00	225'00
10	60	Superfosfat de calç .	0,135	500	19'00	95'00
12	51	Superfosfat ossos. .	0,135	500	21'00	105'00
14	43	Superfosfat orgànic .	0,135	500	19'00	95'00

Durant la vegetació no va succeir res anormal, es van fer els tractaments oportuns de sofre i sulfat per a combatre l'oidium i mildiu, logrant tindre perfectament sana la vinya.

La collita va tindre's que fer anticipada degut a les boires persistents que van donar lloc a una invasió de *Botrytis cinerea* (podridura), que va minvar en pocs dies la collita. Degut a això és per lo que tingueren aqueix any un grau baix comparat amb l'any passat, doncs així com l'any anterior tinguerem un màxim de 17, 3º i un mínim de 15 7º, aquest any ens trobarem amb un màxim de 15,2º a un mínim de 11,9º.

El resultat de les experiències sota el punt de vista de producció, el tenim en la següent taula:

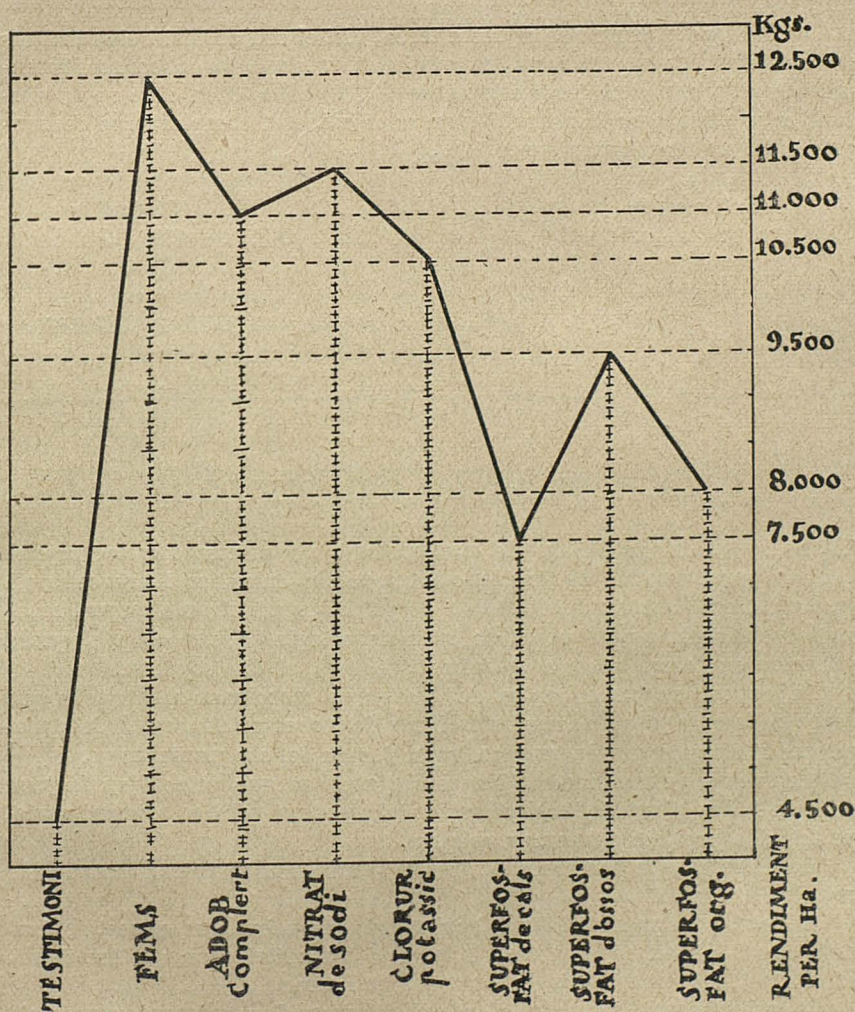
Número dels rengles	Número de ceps	Pes dels raïms Qg.	Terme mig per cep Qg.	Producció per hectàrea Qgr.	Riquesa del most		Classificació dels rengles	
					Sucres gr. × l.	Alcohol probable	per ren- diment de l'hec.	per riquesa del most
1	40	55	1,250	4625,00	258	15,2	8	1
3	52	178	3,423	12665,10	210	12,3	1	6
4	50	146	2,920	10734,00	223	13,1	3	3
6	43	134	3,116	11529,20	218	12,8	2	4
8	52	147	2,788	10315,60	218	12,8	4	5
10	60	137	2,266	7384,20	202	11,9	7	8
12	51	129	2,529	9357,30	236	13,3	5	2
14	43	89	2,069	7655,39	210	12,3	6	7

Observi's que el rengle que va al cap respecte a producció és el dels fems, segueix després el nitrat i en tercer lloc tenim l'adob mineral complet. D'això podem deduir que el nitrogen és l'element que ha donat més augment de producció. Segueix després en segon lloc l'adob potàssic, i, per últim, els adobs fosfatats; però tots sobre el testimoni.

Si observem la classificació respecte a grau, figura al cap el rengle testimoni.

Ara exposarem els resultats econòmics en el següent quadre reduint tota la producció a pessetes.

Número dels rengles	Pes de la collita per hectàrea Qgr.	Valor de la collita a 3 pts. grau de 160 Pessetes	Preu dels adobs per hectàrea Pesse'es	Renda neta per hectàrea Pessetes	Clasificació dels rengles econòmicament
1	4625,00	1317,84		1317,84	8
3	12665,10	2920,64	833,00	2087,64	5
4	10734,00	2636,24	476,00	2160,24	4
6	11529,20	2616,72	156,00	2470,72	1
8	10315,60	2475,26	225,00	2250,26	2
10	7384,20	1647,55	95	1552,55	7
12	9357,30	2334,45	105,00	2229,45	3
14	7655,30	1755,30	95,00	1660,30	6

Econòmicament ocupa el primer lloc el rengle adobat amb nitrat, seguint després el de clorur potàssic, superfosfat d'ossos, adob mineral complet i fems. Veiem, doncs, que els fems, a pesar del seu cost elevat (833 ptes. per Ha) ocupen el quint lloc econòmicament; això ens indicarà que donada l'escassetat de matèria orgànica en el terreny, convingui l'aplicació d'adobs orgànics els primers anys ajudant la seva acció pels minerals.

Conclusions.

1.ª Tots els adobs aplicats han donat un rendiment tant de producció com econòmic superior al testimoni.

2.ª Dels resultats sobre producció i econòmics es dedueix que el nitrògen és el predominant, convenint per tant tots els adobs rics en aquest element.

3.ª Segueixen després en importància els adobs potàssics, i, per últim, els fosfatats.

4.ª Es pot deduir que aquesta terra, vist el seu anàlisi i els resultats obtinguts en les experiències, convindria per posar-la en conreu intensiu, una adobada amb fems o brisa de 20,000 quilos cada cinc anys, ajudant-se aquesta amb l'aplicació d'un adob mineral complet que respongués a la següent fórmula per Ha.

Sulfat amònic	300 Quilos
Clorur potàssic	150 »
Superfosfat de calç	200 »

E. M. D'YMBERT.

Enginyer Ajudant del Servei de Viticultura i Enologia

La previsió del temps

Hi ha costum de dir que la meteorologia no és una ciència, perquè la característica de la ciència consisteix en saber i preveure un aconeteixement amb ajuda de lleis i de principis adquirits, la qual cosa, segons s'afegeix, no és propi de la meteorologia, que no sap sisquera anunciar en forma precisa el temps que farà el dia següent.

Es aquest un error contra del qual deu reaccionar-se. Aquells que s'expressen en aquesta forma estan lluny de trobar-se al corrent dels progressos realitzats per la meteorologia des de fa cinquanta anys.

Anem a seguir al meteoròleg en sa tasca en una estació en la qual resideix i des d'on té de suministrar als poders públics, diaris, revistes, etc., la previsió del temps que farà.

En el camí que recorrem tindrem l'avinentesa de iniciar-nos en els mètodes empleats.

L'instrument més útil és el baròmetre. És sabut que aquest instrument ens dona en cada instant la pressió atmosfèrica en un lloc determinat; és, en suma, el pes de les capes de l'aire.

Si instaleu un baròmetre al nivell del mar, deu assenyalar normal-

ment 760, és a dir, que les capes d'aire poden fer equilibri a una columna de mercuri de 760 mil·límetres d'alçada.

Elevem-nos amb l'aparell i veurem, en efecte, que el mercuri va baixant, perquè la capa d'aire, situada damunt nostre va disminuint. Al cim de la Torre Eiffel, a 300 metres d'alçada, l'instrument no marcarà més que 732 mil·límetres; 671 a 1.000 metres; 425 solament, en el cim del Mont-Blanc, als 4.810 metres; 240 mil·límetres en el cim del Mont Everest a la Himalaya (8.840 metres).

Adhuc a l'alçada de terra, en una regió determinada el baròmetre experimenta variacions. Fora de les regions equatorials on la pressió és notòriament estable, en totes les demés bandes, el baròmetre per les seves oscil·lacions ens anuncia els canvis del temps. Aviat veurem per què hi ha interès en observar-lo hora per hora. Per això el baròmetre de mercuri, està substituït generalment per un baròmetre registrador que inscriu la pressió baix la forma d'una curva contínua.

Això no obstant, l'antic baròmetre normal no ha quedat relegat als museus. Encara ens serveix per a regular els nostres baròmetres registradors, i, mediant les seves indicacions, verifiquem les correccions habituals.

A l'objecte de què les observacions siguin comparables en tota la terra, s'ha convingut, en efecte, que cada xifra de pressió observada en una estació qualsevol, seria reduïda a la temperatura de «zero» graus centígrads i al nivell del mar. Es suposa, en una paraula, que la temperatura del lloc sigui 0° i l'alçada 0 metres.

Això, per tant, dóna per entès que es disposa d'un bon termòmetre. Generalment una estació posseeix no solament un instrument d'aqueix gènere, sinó dos termòmetres; un per assenyalar el màxim de la temperatura del dia, i l'altre per al mínim, als quals s'afegeix un aparell registrador per anar seguint les fluctuacions termomètriques en totes les hores del dia i de la nit.

Aquests aparells indispensables deuen ésser posats sempre en condicions idèntiques, és a dir, que deuen assenyalar la temperatura a 1,50 metres de terra a l'ombra i en punt abrigat. Una indicació presa al sol, contra una paret, en una finestra, no és utilitzable en meteorologia.

El mateix punt abrigat, conté generalment un higròmetre registrador, és a dir, un aparell que ens indica al grau d'humitat contingut per l'aire. Aquesta humitat quasi bé nulla en temps sec i esplèndid, augmenta, en efecte, en grans proporcions, quan està a punt de ploure.

Però això no és tot encara. Un dels factors més importants del temps que farà, és el vent, al qual estan vinculats altres elements que és precís conèixer. La pluja ens és portada per les grans corrents aèries, moltes de les quals són relativament estables. Elles són les que ens porten la humitat provinent de l'evaporació dels oceans. En nostres costes de l'Europa Occidental és evident que una corrent aèria procedent de l'Oest, ha d'ésser una corrent humida que contindrà molt vapor d'aigua. La menor disminució de la temperatura, bastarà, doncs, per a convertir aqueix vapor d'aigua en gotetes, a condensar-lo en forma líquida, i per tant a portar-nos pluja.

Anàlogues observacions poden ésser fetes en tots els països del món,

basta tenir en compte el costat en el qual es troben les masses d'aigua importants, grans llacs, mars o oceans.

S'observarà, doncs, amb l'ajut d'un panell enlairat, o millor encara amb una cinta de tela, la direcció del vent que bufa, ja sigui en camp obert, ja en la part alta d'un edifici elevat, si s'està en una ciutat. Després, el meteoròleg observarà simultàniament la direcció del núvols i la forma llur li suministrarà indicacions útils.

Per altra part, en vista de que el vent i els núvols van amb major velocitat quan s'aproxima el mal temps, no es descuida mai de calcular, ja sigui a simple vista, ja sigui amb l'ajut d'instruments especials, aqueixa velocitat durant els diferents moments del dia. Adhuc existeixen aparells registradors per a fixar aquest important element.

En cas de pluja o de neu, s'observa el total de la precipitació aquosa, mediant el pluviòmetre, aparell senzill que suministra l'espessor de la capa d'aigua caiguda en les 24 hores.

ELS PRINCIPIS GENERALS DE LA PREVISIÓ

Però tot això no seria de cap utilitat si el meteoròleg no conegués els principis de la previsió del temps que contenen els grans tractats de meteorologia. En el fons tot es redueix a l'estudi de les «depressions» i dels «anticiclons». És lo que anem ara a examinar.

Quan s'estableix un mapa baromètric d'una gran regió, s'observa que les pressions obeeixen sempre a reparticions que poden ésser dividides en dues classes.

En certs casos, en una àrea circular més o menys ampla les van disminuint des de les vores fins al centre, en altres casos passa tot el contrari; en el centre existeix una pressió elevada mentre que en les vores s'observa una baixa del termòmetre.

Tracem dos grups de cíclics concèntrics; en el centre del primer grup inscribem 740 mm. de pressió; el cíclic que rodeja al centre, portarà 750; el cíclic següent, 760, i, per fi, el cíclic de la vora 770.

La pressió disminueix, doncs, quan es va de les vores al centre; aquesta disposició rep el nom de depressió atmosfèrica; quan regna en cert punt, porta sempre mal temps. La superfície de pressió no té sempre forma circular; sovint està representada per una espècie d'òval, més o menys allargat, que de vegades presenta nombroses irregularitats, però com a regla general, les corrents aèries convergeixen fins al centre, describint espirals ben acusades, i aqueixa és la raó per la qual és tan important per a la previsió, l'observació dels vents.

Hem dit que la depressió porta mal temps, però en el mal temps hi han graus. Com a regla general, el mateix centre, quan el baròmetre s'apropa a 750 mm., hi haurà pluja, vent i fins tempestat, si la pressió arribés encara a ésser més fluixa. En tot l'hemisferi boreal, el mal temps s'accentua anant cap al Sud de les depressions.

El temps es torna pesat i anuncia turmenta en el Sudoest, quan fa fred en el Nord. A l'hivern, significa neu al Sudoest de la depressió.

L'aspecte del cel varia també segons el punt de la depressió; en el centre hi han núvols de pluja «nimbus». Més endavant, sobre el front de

la depressió, perquè aqueixes situacions es trasladen i fins amb molta rapidesa s'observen núvols destriats, un cel mostrejat a borrellons, format per «cirrus», que anuncia sempre mal temps, d'acord amb el proverbi popular:

Temps pommelé, femme fardée, ne sont pas de longue durée.

Un xic endarrera d'aqueix front, el cel es cobreix de núvols mal definits, que formen com un vel lletós favorable per a la producció dels «halos», aqueixos grans cicles que de vegades observem en torn de la Lluna i del Sol. **Al mateix temps la temperatura és suavitza, l'atmosfera es torna transparent, indici de humitat que augmenta, la qual és també acusada per l'higròmetre.**

Passat el centre i dirigint-se cap a la reraguarda de la depressió, el cel presenta parts descobertes, però la temperatura ha refrescat. Els núvols assumeixen la forma de grans munts de cotó més o menys espargits, els quals són causa de què la depressió s'allunya, i de què s'acosta el bon temps.

En efecte, el baròmetre, que no ha deixat d'anar baixant mentre passava per la part davantera de la depressió, va pujant ara amb regularitat.

(Seguirà)

ABAT TH. MOREUX

El balanç “moral” d'un sindicat

Lo *Sindicat*, la revista del Sindicat Agrícola de Cervera publica aquest bonic balanç que volem que coneguïn els nostres llegidors. Es un balanç que sense canviar cap xifra ni cap partida, poden fer-se seu tots els Sindicats de Catalunya car tots pateixen del mateix mal.

ACTIU

<i>Magatzem</i> .—Disgustos donats als senyors magatzemistes de Cervera i els seus voltants	30,405
<i>Panificació</i> .—Pessetes que no ens han afeïtat, per culpa del Sindicat	27,570
<i>Fàbrica de farines</i> .—Esquerdès notades a l'edifici pels més intel·ligents	92
Passos que s'han fet per amidar-la i com- parar-la	13,293
Dubtes sobre si es faria o no	1,354
Persones que diuen que no serà del Sin- dicat	19
Persones que dubten que ho sigui	3
Persones que voldrien que no ho fos	198
Mirades de reull	2,137
Ridiculeses dites <i>con este motivo</i>	17,841
Preocupacions i pensades inútils	8,166
Total que passa a l'exterior	67,478
	67,478

	Suma anterior ...	67,478
<i>Mobiliari.</i> —Sillons comprats per a geure els empleats ...		283
<i>Maquina...</i> cions fetes per ensorrar el Sindicat ...		1,000'03
<i>Auto-camió.</i> —Ganyotes fetes al veure que malgrat ésser un traste inútil, encara funciona ...		3,671
<i>Finques Sant Guim.</i> —Enrabiades preses per alguns senyors de l'alta Segarra, al pensar que els poden fer la guitza ...		500
<i>Edificis i terrenys.</i> —Valor de les pedres que ens han tirat a la teulada ...		0'15
<i>Vendes de socis.</i> —Socis que s'han deixat comprar per fer malveure el Sindicat ...		26
<i>Caira.</i> —Valor de les idem encarregades per fer l'enterro del Sindicat (no pagades) ...		7,659'31
<i>Cereals.</i> —Grans i menuts que han sortit de tant gratar-se, als que els hi cou ...		807
<i>Deudors varis.</i> —Capital que ens podria haver donat el Banc d'Espanya per fer la farinera, i per viure un quant temps tranquils ...		550.000,000
	Total actilu ...	1.528,993'40

PASSIU

<i>Accions...</i> males, fetes per alguns socis, per tonteria o mala fe, deixant-se enganyar	578
<i>Brises...</i> de matinada, que hauran d'anar a pendre els que s'han escalfat el cap per sàpigner com ens podem entendre	12,792
<i>Blats.</i> —Carretades de blat podrit que s'han vist sortir del Sindicat, durant la nit	32,839
<i>Fons de garantia.</i> —Dipòsits fets per comerciants per fer la competència al Sindicat	0'65
<i>Capital movable.</i> —Nits perdudes, o sigui sens poguer dormir, Interes...ats en tocar el violon	98
« <i>Innocents</i> » <i>varis.</i> —Guatilles empassades per aquests, contades corrent	3.975,864
Total <i>passiu</i> ...	793,372'15
<i>Beneficis.</i> —Desenganys que s'han rebut durant l'any, i que es destinen a l'amortització de les burles fetes al Sindicat	4,379
Total <i>igual</i> ...	1.528,993'40

Quatre paraules sobre aquest balanç.

Ja està vist: *El Sindicat no pot fer res més que donar disgustos i fer el tràgala.* Però deixeu fer, com ens diuen sempre. Els pagesos havem volgut fer el savi, però ja ho pagarem, ja. Que en farem d'aquesta fàbrica tan gran? Si no tindrem prou blat. Si no se la queden tres o

quatre que en cullin prou, no sé pas d'on el treurem nosaltres infelissos. Mireu que en som de rucs els pagesos! Oh, sí que som de planyer, sí!

Bueno; com que aquest balanç que publico, a més dels pagesos també el llegiran d'altres que no ho són, donaré algunes explicacions perquè puguin entendre'l.

Les xifres són rigurosament exactes, igual, igual que tot lo que s'ha dit del Sindicat; i qui no ho vulgui creure, que ho vagi a veure. Les sumes les hem repassades dos cops, i no sabem si estaven més bé la primera que la segona vegada, ja que cap ens ha sortit igual, però no cal mirar tan prim, que carai! Si algú troba que les quantitats no són *homogènies*, que les consideri *donagènies*, al fi i al cap com que tot ha d'ésser del clero, no cal apurar-s'hi; de més granades s'en diuen.

Total: que S. E. u O., també devem poguer fer una mica de broma. No tan enfadat Vidal, no tan enfadat, que ja en coneixem d'altres que farien el sèrio tan bé com tu, o sinó, prova-ho.

VENTURA ALBA

Postdata:

Com a soci que sóc, i tip d'escriure perquè m'ho publiquin i no publicar-me res, si la Junta o el que sigui no fa cas de mí, em donaré de baixa.

On s'és vist un Sindicat en el que no pugui fer cada u el que li dongui la real gana!

Vale

Passeigs agrícoles i regeneradors

TORNEM-HI, Peret, tornem-hi, minyons, a nostres passeigs a estudiar la natura, a regenerar-nos, a tornar-nos forts, a renovar l'escriptura de vida, a banyar-nos en la gran piscina de la naturalesa, a propagar l'afició al camp, l'entusiasme per a la mai prou alabada agricultura. Veig amb complaença que nostres passeigs us agraden, doncs augmenta el número d'assistents; sigueu constants, que no us en pene-direu. Jo m'he proposat encendre i propagar l'amor al camp, l'amor a l'agricultura i l'amor a la natura, tres amors regeneradors, fonts de benestar, de salut, de riquesa i de virtut. No estic descontent de dita propaganda que dura fa molts anys, doncs sé que bastants s'han contagi-at de dit ben fonamentat entusiasme, tornant a la terra, a la direcció de ses finques algun desertor, i ocupant-se en entreteniments agrícoles, bastants que mai havien fet de pagesos, de lo qual n'estan contentíssims. Anem, doncs, a conversar amb els arbres, amb les plantes, amb els animals; a estudiar en el gran llibre de la natura que ens ensenyarà moltes coses útils i precioses, i el sentit pràctic de la vida, la lliure i sana vida del cos i de l'esperit. Ens passejarem per les terres de conreu, aprenent-hi moltes coses, penetrarem en els boscos, pujarem a les muntanyes, contemplant planúries, valls i horitzons; sentirem el buf de la tramontana i també els sospirs del ventitjol, els murmuris del bosc, el remoreig de les fonts, el rum-rum de les abelletes treballadores que volen de flor

en flor escorcollant en busca de materials per la fabricació de les geomètriques i admirables bresques i omplenar-les de mel.

Peret.—No ens sabem avenir, que vostè, senyor Felip en edat tan avançada, pugi costes tan dretes, com la que acaba de pujar i donant-nos taba poètica, sense fatigar-se mentre nosaltres estem esbafejant.

—L'explicació està en què cada dia pujo alguna costa, perquè sé que els òrgans se desenrotllen amb l'exercici, i pujant costes amb relativa calma el cor s'enforteix, i respirant bé, s'enforteixen els pulmons; així no és estrany que en els passeigs quedin els més joves darrera meu. I ara que ve a tomb us parlaré de l'art de respirar, segons us tinc promès: no olvideu que el fer exercici i respirar bé, és viure amb salut i allargar la vida.

Se respira bé, respirant pel nas, boca tancada; fent llargues, fondes i plenes inspiracions, que és la manera de que l'aire arribi a tots els reconets dels pulmons o freixura, doncs de la manera que respira quasi tothom, queden 2/3 de pulmons sense arribar-hi el aire vivificant, sense pa de vida, criant-s'hi microbis, caus d'enfermetats. Amb la plena respiració hi entren tres litres d'aire, i respirant de modo defectuós, sols un litre. La respiració ha d'ésser fonda i plena i ha de durar cada una al menys nou segons, o sia tres d'inspiració, tres retenint l'aire i tres d'expiració; tres sessions al dia i cada sessió de deu minuts, poguent-ho allargar a mida de l'enfortiment; les sessions en lo possible a fora, a l'aire pur, una en llevar-se, altra abans de dinar i altra abans d'anar al llit. Penseu que aquest remei que us dono de franc, no és pagat amb diners i té més valor i bon resultat que tots els específics que anuncien els diaris sobretot si dit exercici va acompanyat de la gimnàsia sueca, tal com us ensenyaré pràcticament.

No ho olvideu, doncs té més importància de lo que sembla, i de no respirar bé i de no fer exercici provenen les tisis, enfermetats de cor i altres enfermetats, i moltes i moltes dels abusos de tota mena.

Peret.—Si li sembla, senyor Felip, podríem asseure'ns en aquest turonet i a l'ombra d'eixos pins i alsines, podria contar-nos aquell cas del jornal·ler que es va tornar propietari.

—Bona pensada, amic Peret, i no sols us resumiré dit cas, sinó dos més per comparació.

Un noi molt aixerit va entrar de baillet a una casa de pagès per a cuidar els porcs i godalls (parlant amb perdó), per ajudar a la mestressa en les moltes i variades feines de la casa, llimpiar corts, estable, galliner i coniller, portar el menjar als pagesos, etc. i fins acompanyar a la mestressa muntada en un burret, als mercats, totes les quals feines feia amb gust i tan ben fetes, que aviat varen apujar-li la mesada i arribà aviat al rang de mosso. Era un model per saber fer totes les feines ben fetes per la seva fidelitat i bon caràcter. Quan llaurava feia els soles com fets a cordill i les eres i caminal de l'hort amb geometria i tot com un bon pages. Encara recordo que els dies de festa en lloc d'anar al poble a matar la tarda en el cafè o taberna, s'entretenia llegint a veu alta revistes d'agricultura; cuidava dels animals i donava un passeig amb l'amo o la mestressa, lo qual excità l'enveja dels altres mossos. Tan contents n'estaven els amos que en casar-se amb la criada, l'amo li donà al quart una vinya bastant gran, i la mestressa li parà

la caseta. Dita vinya va ésser la base de la seva fortuna, doncs n'arribà a treure 100 cargues de vi que venia car, i no l'espantava la pèrdua d'una collita, doncs guardaven una grossa poma per la set amb els diners economitats durant el temps de servei i del vi. Això sí, la seva vinya era un jardí, doncs a excepció d'algun rato cuidant l'hort que els mantenia, tot l'any a la estimada vinya. Però ell confessava, que la seva dona era una joia, bona pagesa, bona mare, treballadora i bona administradora. El resultat fou que anaven comprant terres arribant a rics propietaris. És que no basta que l'home porti la casa; és necessari que la dona la porti també, i no tregui amb el devantal lo que hi porta el marit. I perquè ho veieu ben clar, escolteu altres dos casos. Un jove presumit, poc amic del treball, o sia un tonto presumit, en lloc de basar la seva fortuna en la honradesa, en el treball intelligent i economia, va buscar-la en el matrimoni enamorant a una vídua bastant rica, però sense bones qualitats, resultant de caràcter oposat, i ella inflada pels seus diners, el contradia en tot, deixava obertes les portes que ell volia tancades, feia salat el menjar, si volia mongetes, li donava patates, etc.; disputaven continuament, i com a ell no li agradava el fer de pagès ni ajupir l'esquena, ni la vida formosa de família, deixà el treball de la terra, dedicant-se a l'ofici de gitano blanc, comprant i venent burses, bous i matxos amb tan mala fortuna que va perdre bous i esquesques, acabant per ésser un petit comissionista i una família desgraciada: si s'hagués casat amb una pagesa del seu braç i ell hagués sigut bon pagès no s'haguera perdut. I ara que tenim la mà a la pasta, escolteu el tercer cas i no com aquest. Un jove fill d'un ric propietari, mimat i acostumat a manejar diners, bons vestits, seguir festes majors, xirinoles, qual vanitat excitaven els seus pares, deixant-lo fer viatges i passeigs i disbauxes, en lloc d'acostumar-lo a l'estudi i al treball, dient que no ho necessitava; el varen casar amb una pubilla per a donar-se més tò; es quedà sense pares aviat, i amb les dues propietats. Ni ell ni ella entenien de pagès, ni els agradava; plens de vanitat, allargant més la mànega que el braç, luxos, mobles nous, un entrant més, convits, descuidar les terres, administrar mal, caballs, tartanes, etc.; resultà hipoteca de finques, deutes grossos, plets, acabant en la ruïna completa.

Bé podem deduir que la majoria que es perden no és per desgràcia, com diuen, sinó perquè no exerceixen el seu ofici amb gust i intel·ligència, i perquè no miren amb l'interès necessari l'elecció de l'esposa, doncs la elecció d'ofici, i de esposa són actes sèrios i transcendents que no es mediten prou: la culpa d'anar malament, la té cada persona mateixa, si ho examinem bé. Imiteu, doncs, al primer, si voleu lograr feliç èxit, i no us queixeu de l'ofici de pagès, el més formós, el més útil, el més saludable, el més noble i fins el més lucratiu, practicat amb intel·ligència i entusiasme i siguem pagesos de veritat, enamorats de l'agricultura progressiva, enamorats de la tranquil·la vida del camp, extasiats com fem ara contemplant tanta magnificència i formosura com tenim a la vista des de aquest turonet. I per final de passeig farem una sessió de gimnàstica respiratòria o sueca, passant en nostre retorn per la font-freda, que no faltaran anissos i xocolata per a tots; apa, nois, repetiu els moviments que jo faci.

JOSEP ROSELL

COMENTARIS

L'enorme consum de fusta

El consum de fusta que cada dia es va fent major, vé preocupant en gran manera als que pronostiquen l'exhauriment de la mateixa.

No hi ha cap indústria gran o petita que no emplei la fusta. Amb l'avenç de les indústries tal vegada s'ha transformat la qualitat de la fusta, però la quantitat que es gasta segueix essent enorme. La destal va aterrant arbres i les serradores van destroçant-los per a posar-los en mans dels elaboradors.

Hi ha productes l'obtenció dels quals és encarida per la fusta que té d'emprar-s'hi. Exemple, el carbó mineral, que necessita de gran fustam per a formar i sostenir les galeries de les mines.

Les fustes travesseres de les vies fèrries, es calcula que gasten a l'any 20 milions de metres cúbics de fusta i augmentarà amb el gran augment de les ferrovies.

Un gran consum el fan igualment les fàbriques de paper, que l'elaboren amb pasta de fusta. Segons dades fefaents, un diari americà gasta tanta pasta d'aqueixa com pot produir una arbreda de 8,000 hectàrees d'extensió.

L'estadística paperera mostra que l'any 1911 es produïren en tot el món 11 mil milions de quilos de pasta per a paper.

Deixem de banda fusters, ebanistes, carreters i altres indústries que tenen la base del seu treball en la fusta, per a fixar-nos en aquelles que sembla que no hi tinguin relació, i veurem com una fàbrica de Suècia gasta cada any 17,000 metres cúbics de fusta en la fabricació de mistos.

L'adoquinat dels carrers, les indústries químiques que n'extreuen substàncies, la que es fa destinar a combustible, etc.

Finalment, es calcula que es gasta cada any 2.600.000 metres cúbics més de fusta, que no pas el rendiment normal dels boscos.

L'exportació espanyola d'oli

Malgrat les traves, la ignorància i quelcom més dels que han dirigit la nostra política econòmica, la exportació d'oli ha anat creixent d'una manera important. Heus aquí les xifres de l'exportació espanyola :

1908		31,546.000 quilos
1909		26,525.000 »
1910		39,311.000 »
1911		38,343.000 »
1912		61,697.000 »
1913		30,199.000 »
1914		44,810.000 »
1915		67,570.000 »
1916		88,852.000 »
1917		81,615.000 »
1918		23,449.000 »
1919	(aproximat)	108,000.000 »

Pavimentacions ds suro

Diu la *Revista de Montes* que la pavimentació d'estables, i tota mena de dependències on es guarda el bestiar, en lloc de fer-les de ciment com fins ara, amb els seus inconvenients d'ésser durs, reliscadissos i freds, a l'extrem que cert bestiar no hi pot ésser sense un jaç de palla, ara s'ha trobat la matèria que salva tots aquests inconvenients.

Es amb escorces de suro ajuntades amb ciment com s'obté un pis higiènic, i de bona temperatura, i afegeix que als Estats Units en molts estables s'usa ja el nou procediment.

Els recs de Catalunya i d'Espanya

Le estadístiques oficials ens diuen que a Espanya es reguen 1.231,094 hectàries. Segons n'Alzola, fent obres de cost relativament reduït la superfície regable podrà augmentar-se de unes 1.600.000 hectàries, arribant a les 2.800.000. El vescomte d'Eza, ex-ministre de Foment, pensa que fent tot el que s'ha de fer, la superfície regable pot arribar el màxim a uns 6 milions d'hectàries.

La situació de Catalunya és un xic millor, afortunadament. Segons les estadístiques es reguen 191.377 hectàrees, així repartides:

Barcelona	...	...	...	...	...	...	...	14,077	hectàrees
Tarragona	...	...	...	...	...	...	...	19,600	"
Lleyda	...	...	...	...	...	...	...	150,000	"
Girona	...	...	...	...	...	...	...	7,700	"

Lleyda és la província que té més regadiu de tota Espanya; segueix Saragossa amb 105,500 hectàries.

Però en Serdà, persona que ha estudiat curosament aquesta qüestió, assegura que a Catalunya es reguen unes 300.000 hectàries, en lloc de les 191,377 que li asseguren les estadístiques oficials.

Aforística de Març

La experiència popular ens ha dictat per aquest mes, i els sants i diades que s'hi escauen, una pila d'adagis; uns es refereixen a les collites pendents; altres, al temps, i en general uns i altres es relacionen directament o indirecta amb l'agricultura.

Març ventós, abril plujós.—Aigua de març, pluja als sembrats.—Març marceja i bord bordeja.—Pel març, la cabra a l'arç.—Si trona entre la Candelera i la Mare de Déu al març, quaranta dies més d'hivern.—Per la Mare de Déu de març, s'emprenyen les oliveres.—Quaresma ventosa, collita granosa, si massa en fa, ni palla ni gra.—En tot el març no et llevis ni un pedaç.—El sol de març, estella el cap als rucs.—Sol de març, set anys a la cara el coneixeràs.—Per Sant Benet, el cucut canta tot dret.—Si el cucut no canta per Sant Benet, cantarà per Setmana Santa, o si no, és senyal que és mort o pres a França.—Santa Madrona, qui troba dona.—Ni dona desvergonyida, ni planta pel març florida.—Pel març, vents a dojo i tomàtecs cars.—Març marçot., mata la vella i el vellot, i a la jove si pot.—Març marçot, tira la vella al clot i

a la jove i tot.—Març ventós i abril plujós, al pagès fan ésser orgullós.—Si el març no marceja, ni l'abril abroleja, tot l'any bobeja.—Aigua de març, ordís i blats i faves a sacs.—Gelades de març, són pedregades al maig.—Per Sant Josep, el brot al cep.

Agricultura per a anormals

Ni més ni menys, i en raó de què la lògica encara governa a estones perdudes.

I sinó, veïam? Podem considerar normalitzada la vida pagesa en totes les manifestacions llurs? No. Perquè, unes voltes del cel, de la terra altres i dels governs i lleis no poques, el viure ruralista és a la que salta, amb el patriarca Job per patró.

I si la cosa va així, ¿què trobaríem d'estrany en l'expedient ja clòs del Director General de Primera ensenyança? ¿Que quin expedient retreiem? Aquest: la de crear una Granja Agrícola anexa al Col·legi de Sord-muts de Madrid.

Fonaments? 1. El d'existir ja la consignació en el pressupost. 2. Que el 80 per 100 d'anormals prové de l'estament pagès, i 3. (Textual) Que els minyonets rebran així «una enseñanza utilísima y adecuada a las exigencias de su futura vida».

Evident; a una vida anormal, més anormals que la visquin, experimentin, sofreixin i la propaguin. Res més just que el 80 per 100 retorni a son si amb un exòtic 20 per 100 que la... vigoritzi o que, com deia el comentarista de la pròspera fundació, «sea grande la beneficiosa influencia educadora».

Benèfica, sí; influenciadora, no sé què em digui. Ara, que educa... Amb Job per model, potser sí.

El «sequisme» entre meridionals

Que els del Exèrcit de Salvació prediquessin... cervesa, era i és comprensible. Que el règim de *sec* el seguissin els jugadors de *chapeau* quan tenen bitlles tapades, era natural.

Però que els italians del meridió sortissin també ara per abstencionisme, sols el període Quaresmal pot explicar-nos-ho. I, veuen? No pas quatre tòtils, sinó els Luzzatti, Monti, Bianchi, Turati, Zanradi, D'Aragona, Levi, Gualdi, etc., que, units en un dels departaments de la Cambra de Diputats, han escatit la forma d'harmonitzar els interessos de la viticultura amb els de la humanitat que ve decretada antialcohòlica.

Molt bé i «Pensiero Sanitario» raporta la discussió, discursos, proporcions i acords fixats.

Quins? No res: fora el vi i avant amb el most no fermentat. Mori l'alcohol en totes llurs formes i visqui l'ús del raïm fresc... (o de penjar) tot l'any, panses inclusiú. «Pensiero Sanitario», enguantat, bat palmes i està cofoi perquè Madona Higiene està de bones. Ells, bons fills de Noé, corren amb la fulla de parra.

Nosaltres, pseude economistes, trobem que la cosa si no és tant fàcil com predicar-la, serà potser degut a què no és pas lo mateix predicar al·moina que donar blat.

Que fins el meridionals tirin amb *sec*!

INFORMACIÓ VINÍCOLA

De dia en dia va perllongant-se l'arranjament de les relacions franco-espanyoles, ço que desanima a bona part de negociants, les relacions mercantils del quals eren quasi exclusives amb els de la nació veïna, i aquesta incertesa, traduint-se en manca l'ajustos, porta un atuiment als mercats i un neguit els productors.

I, amb tot, no pot dir-se per això que la relació entre els ajustos i els preus sigui harmònica, car si les impressions que recollim serien pròpies d'un descens, la fermesa en les pretensions i els valors és la nota que reïx. Serà degut a que el vi troba corrents lentes, però compensadores; tal volta es degui a la mala propensió a vendre que els vinyaters mostren; podrà també atribuir-se a la escassetat de bons tipus. Aquesta o aquella, i millor, el conjunt de raons fan que el mercat, ja que no animació, mostri fermesa.

Poca cosa podem comentar respecte als auguris de contractar amb França, però sí es mostra un fet: la calma dels vinicultors espanyols contrastant amb la nerviositat dels col·legues francesos. Si aquests menen una campanya defensiva, ço qui procura al representant Sarraus una posició d'intransigència. Els nostres productors agraris revelen tenir fets els ulls en ço que dels aranzels ens atrapa, i tenen més raó per a criticar les normes interiors que ganes de esperonar per a que les exteriors millorin. Assemblees i reunions de protesta amb poc definida orientació i fins amb interessos contraposats, perquè si els blataires rebutgen un sentit de concurs estranger per poc proteccionisme governamental, els vinicultors impugnen per migrada exportació i tendència lliurecambista.

Som, doncs, en un moviment de demostracions imprecises que tenen necessitat de ficar-se i, la veritat sigui dita, els agraris som encara a recercar aquella unió i compenetració que els industrialistes tenen conquerida fins a l'extrem d'haver imposat un règim ultraproteccionista aranzelari.

Tal volta desaprofitant l'ocasió, deixarem que predominin les protestes sense obra profitosa i ens trobarem expoliats, perquè, *anant sols* no haurem volgut posar el gest i l'acció d'acord.

Pronòstics de banda, el mercat interior assenyala, com dèiem, molt poca activitat; i els preus són de pessetes dues i poqueta cosa més per grau hectòlitre als cellers. L'afluència de vins d'altres regions detura el pas d'augment que semblava volguer-se assenyalar; però no fóra gota estrany que per poc que la negociació amb França millorés, vinguéssim tot d'una a trobar-nos amb un tot de sobrepreu, car si amb males corrents som on som, per poquet vent que ens permeti bordades, no seria estrany que emprenguéssim un trànsit.

Els nous mercats prenen orientació i estem persuadits de que si les cases exportadores haguessin tingut adequada preparació en els ports de destinació i nou consum, els negocis haurien sigut força més importants del que ara són. Mes si cert és que res s'improvitza, també ho és que no solen mancar esperits valents que es llencin a noves aventures.

I aquí tenim un altra raó que potser faci trontollar la intransigència francesa si considera la insubstituïble aventatge dels nostres vins de coupatge que difícilment trobarien per altres indrets en mercats que tinguin la capacitat d'intercanvi que el que Espanya té per moltíssimes de les seves manufactures i produccions. No ens convé amuntar les serralades pirenaïques, mes si arribéssim a fer-ne veritables muralles, no seriem pas nosaltres els més mal avinguts, car la parla sola seria fàcil lligam pels grans centres ultramarins, així com la situació financiera ens permetria quelques aventures de concurs en els països del vell continent.

El desenllàs de l'obra que estem representant és ja proper. ¿Dominarà l'egoïsme del Sud francès sobre les normes del govern del Centre? ¿No trobaran els veïns un bon auguri en haver nosaltres decretat la desaparició de l'apremi que els pagaments de coeficient suposava? ¿O és que no volen atorgar res a canvi de que tot ho beneficiïn. Bo serà de veure el resultat, si el seny impera.

PERE J. LLORT

INFORMACIÓ OLEÍCOLA

La fabricació ja és acabada per tot arreu; generalment la campanya ha sigut curta per totes les contrades i en cap d'elles s'hi ha notat aquella animació característica dels altres períodes de fabricació; la calma és lo que sempre ha dominat; si hagués estat un any de cullita abundant, segurament els olis hagueren anat molt per avall, puix, no s'hauria pogut aguantar a casa el fabricant, lo que avui no s'ha pogut fer per manca de olives, no s'hauria fet llavors per manca de cabals.

Al Camp de Tarragona, es presentava avans de començar a collir, una bona campanya, mes els vents, les pluges i la mosca la van esguerrar, de tal manera que es va reduir a poc menys de la meitat; durant el període de la fabricació, tal vegada és la comarca que menys ha notat la calma, puix com es feia algun oli bastant fi tenia una ràpida sortida en el mercat, així es compren que es comencés la campanya pagant els olis a 30 i 33 pessetes i s'hagi acabat dorian pels olis bons fins a 43 pessetes el cantí de quinze quilos.

No va ésser tan afortunat l'Urgell, puix així que es va començar a collir va venir una forta glaçada la qual demés de gelar l'oliva, va deixar ben mal parades les oliveres, degut a això, es començà fent olis secs i el preu quasi sempre ha sigut el mateix, dos rals amunt o avall; engrany en aquesta contrada han fet esforços titànics per aguantar el preu i els van fent encara i àdhuc sembla que els sostindran n'obstant quedar-hi encara en existència més de cinc mil bocois per a vendre.

Tortosa ha fet molt poc; als seus voltants s'ha treballat una mica fent aquells olis característics que es fan a la Cènia i Uldecona, la qualitat dels quals deixa bastant que desitjar.

En els punts productors espanyols, ha estat tota la campanya ben diferent de la d'aquí; cada dia han anat abaixant els seus preus, arri-

bant-los a cotitzar tan baixos que quasi recorden els preus d'abans de la guerra. Solament els que s'aguanten una mica són els de Toledo que sembla que no vulguin vendre tan barato com els andalusos. Tant en una regió, com a l'altra hi ha bastant oli a la venda.

A l'estranger, a Túnez i Grècia es van sostenint i degut a què també la collita no ha sigut tan important com es creia, no han abaixat els preus, si no que tot al contrari cada dia han estat més cars.

Resumint; les existències d'oli que hi ha a Espanya, són bastant considerables, més les de l'estranger sembla que no ho són tant; d'altra part els mercats consumidors demanen poc oli, la qual cosa fa que les compres es facin amb tanta parsimònia que no deixen albirar un horitzó prou clar per a què poguem dir que l'oli no s'abaixarà, més per poc que pugin els canvis i s'arreglin els tractats de comerç ens fa creure que els nostres preus no variaran al menys fins a l'agost o setembre, època en que ja es podrà veure la pròxima collita.

Poques operacions s'han fet, podem assenyalar els següents preus:

Reus, bona classe, 41 a 42 pessetes; Reus, mitjana, 35 a 39 pessetes; Reus, inferior, 23 a 34 pessetes. Per cantí de 18 quilos.

Borges, bò, 35 a 37 rals; Borges, inferior, 24 a 30 rals. Per quartà de 3'900 quilos.

Els olis de pinyola estan del tot encalmats i s'han fet operacions que han variat entre 1 pesseta a 1'10 el quilo.

LISINI ANDREU

NOTICIARI

Una representació del consell de la mutualitat agropecuària, ha visitat al Ministre de Foment, per a sol·licitar del Govern un ajut econòmic que millori la indemnització per sinistres de pedregades en el passat any, i demanar-li la implantació del registre pecuari.

— *La Junta Directiva del Sindicat Agrícola Catòlica d'Amposta*, ha quedat constituït en aquesta forma: President, D. Vicens Cercós i Navarro; Vis-president, D. Josep Serret Miralles; Secretari, D. Josep M.ª Solà; Tresorer, D. Rafel Talarn; Comptador, D. Jaume Arnal; Vocals, D. Manuel Jornet; D. Jacinte Jornet i D. Manuel Montañés.

— *Per valuosos elements de la població*, es tracta d'implantar a Tremp un Sindicat Agrícola, que s'acullirà a la Llei vigent.

— *Si a França no*, la taronja de la nostra costa té gran sortida a Alemanya. Els diaris van plens de les importants quantitats que aquests dies se n'hi ha exportat.

— *Itàlia es proposa celebrar la setmana del vi*, durant la qual, es discutirà la industrialització del vi, els gravàmens fiscals, el comerç interior, el comerç estranger, els transports, les indústries i comerços auxiliars dels del vi, tal com els aixarops de raïm, mermelades, aparells i maquinària enològica, indústries tartàriques, destil·lació i vinagres.

— *El Brasil ha elevat l'import de consum sobre els vins estrangers, en un 50 per cent, comprenent-hi els vins escumosos.*

Des d'ara una botella de xampany pagarà un impost de tres mil reis.

— *L'orgue de la Cambra Oficial de Comerç de Tarragona, referint-se a les negociacions pendents entre França i Espanya per a concertar un tractat de comerç possible, diu que li consta, que varis exportadors, han rebut dels seus clients impressions altament favorables, creient-se que en breu plaç s'haurà arribat a un arranjament.*

— *El president de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, Sr. Girona acompanyat de varis ramaders, ha visitat al Governador Civil per fer-li entrega d'un escrit, en el qual s'exposa la situació anòmala del mercat de carns de vedella i bou en aquesta ciutat, proposant-li solucions aventajoses, tant per al consumidor com per als ramaders.*

— *Els governs d'Espanya i Suècia, han convingut que a partir de la data d'entrar en vigència el nou aranzel de duanes, s'apliquin els drets de sa segona columna a les mercaderies originàries i procedents de Suècia, així com han estipulat que continuïn en vigor les demés disposicions del «modus vivendi» concertat entre ambdós països, amb la qual cosa s'afavoriran no poc l'exportació de nostres productes cap aqueix país del Nord.*

— *Una comissió de representants dels exportadors de vins, sidres i aigües minerals, ha demanat als ministres d'Hisenda, Marina i President del Consell la readmissió temporal dels envasos de vidre, la qual cosa s'estima de gran necessitat per a l'exportació a l'estranger dels nostres vins i demés articles dalt indicats.*

— *La Cambra Agrícola Provincial de Girona ha quedat constituïda en aquesta forma: President, don Eusebi de Puig; Visepresident, don Josep Maria de Ribot; Tresorer, don Pere Omedes; Comptador, don Josep Maria Pérez Xifra; Secretari, don Trinitat Catasús. Vocals nats: Jaume Rosich, president de la Federació; Joan Verdaguer, Inspector d'Higiene Pecuarià; Manuel Andrés, Enginyer del Servei forestal. Vocals electes: Lluís de Ferrer; Josep de Pont; Carles Jordà; Tomàs de Cendra; Pere Omedes; Lluís Frigola; Salvador Gispert Sauch; Miquel Font; Vicens Illa; Joaquim Vaireda; Josep Costas; Miquel Ordis.*

— *Els superfosfats de calç en el decurs d'un any han baixat catorze pessetes per 100 quilos.*

— *Don Joan Verdaguer, Inspector provincial d'Higiene i Sanitat pecuàries de la Província de Girona, ha escrit per aquell Consell Provincial de Foment, una fulla divulgadora que comprèn algunes malalties contagioses que ataquen al bestiar, donant els remeis per a prevenir-les i curar-les.*

— *El Consell Provincial de Foment d'aquesta ciutat fa ayinent a aquells a qui pugui convenir-los, que té Reglaments i fulles d'inscripció per a concórrer al Concurs nacional de bestiar i exposició d'indústries làcties i maquinària agrícola, celebrador a Madrid dels dies 14 al 21 de maig pròxim.*

— *Ha ingressat en la Federació Sindical Agrària de Girona*, el Sindicat Agrícola de Llers.

— *A l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre* s'està efectuant el repartiment de lo recaudat per la caixa mútua contra les pedregades entre els mutualistes catalans, les collites dels quals han estat damnificades durant l'any passat.

— *La Societat Protectora d'Animals i Plantes d'aquesta ciutat* es disposa a commemorar el dia 26 del corrent març, el seu 50 aniversari, amb una sessió al Saló de Cent, en la qual repartirà distincions i recompenses, a l'alcalde per la publicació del seu ban per a fer efectiu el compliment de la vigent llei de protecció als aucells, i a aquells funcionaris que més s'han distingit pel seu zel en pro del fins de l'Associació.

— *Amb motiu de l'Assemblea anual celebrada per la Federació de l'Ebre*, s'han donat a Tortosa dues conferències, una per l'enginyer senyor Sàez, sobre la nutrició vegetal, i altra pel P. Narváez, S. J., sobre l'importància de l'obra social agrària a Espanya.

— *El Tabac*. Una correspondència d'Amposta diu que varis propietaris d'allí tenen el propòsit de dedicar al cultiu del tabac importants extensions de terra que abans dedicaven a l'arròs, per a lo qual han demanat i obtingut del Govern la competent autorització.

— *Ha estat inaugurada la Caixa rural de La Granada*, amb un acte de propaganda agrària, presidit pel Diputat de la Mancomunitat D. Enric Ràfols havent-hi parlat els Srs. Francesc Santacana, Mossèn Josep M.ª Rovira i D. Josep Marí, de la U. V. C. i el president de la Caixa rural D. Josep Mata, que tancà l'acte.

— *El Sindicat Agrícola de Banyoles i sa comarca* aprovà en sa darrera junta general un pla econòmic consistent en la emissió d'obligacions hipotecàries, per tal de pagar els deutes de gent forana, amb la qual cosa, diu el *Butlletí Sindical*, que es proposava la Junta: I. Enfortir el crèdit del Sindicat per quant com no hi haurà altre deute que el dels socis, aquest, en realitat no serà deute sino capital social aportat pels mateixos socis. II. Aconseguir que en tot moment sàpiga la Junta el capital de què pot disposar sense el perill d'imprevistos reintegres que ara tant entorpeixen la seva acció. III. Desfer d'una vegada i radicalment l'arma de mala llei que esgrimeixen els enemics del Sindicat, per a espantar als agricultors, dient que el Sindicat ha de passar a mans dintre poc de persones estranyes que hi tenen capital. IV. Simplificant en gran manera la nostra administració i, sobretot, la comptabilitat.»

— *La Federació Agrícola Catalano-Balear* s'ha dirigit al senyor Ministre de Finances, en consulta sobre quines entitats seran les designades per a elegir el vocal agrícola que ha de formar part del Consell del Banc d'Espanya, en virtut del que disposa la Llei d'Ordenació bancària.

— *L'alcalde de Benásque* ha posat en coneixement de l'autoritat governativa que en aquell terme municipal hi ha una extensió de dues mil hectàrees de terra envaïdes pels taups, causant-hi els consegüents perjudicis.

NOTES DEL DEPARTAMENT D'AGRICULTURA DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

Autoritzat pel Consell de la Mancomunitat D. Carles Pi Suñer, Director de l'Escola Superior d'Agricultura, ha realitzat un viatge d'estudi a París i Grignon.

El Servei d'Arbres Fruiters ha respost consultes de Tarragona, Valldarenes, Ibars d'Urgell, i Sant Celoni, sobre conreu de l'olivera; de Martorell sobre malalties del presseguer; de Mollerussa i Terrassa, sobre conreu de l'ametller; de Cubellas, sobre conreu del garrofer; de Palma de Mallorca, sobre el de l'avellaner, i d'Arbúcies, sobre pomeres.

El cap de la Secció, Sr. Matons, ha retornat de son viatge a Andalusia, on ha estudiat les condicions en què es desenrotlla la indústria oleícola en aquella regió, havent visitat Sevilla, Còrdova, Puente Genil, Bobadilla, Cabra i Granada.

El mateix servei d'Arbres Fruiters, estàn preparant una campanya de poda d'oliveres a quaranta pobles de les Garrigues i Riberes de l'Ebre; demés, ha rebut consultes de Roma, Lecce i Pisa (Itàlia) sobre els resultats obtinguts en els experiments de lluita practicats contra la mosca de l'oliva a la província de Tarragona, i ha vist publicada en dues revistes tècniques italianes, la fulla editada fa poc donant compte de lo mateix.

El cap del Servei d'Acció Social Agrària, D. Josep Maria Rendé, ha donat una conferència al Sindicat Agrícola de Sidamunt, sobre molins d'oli cooperatius i caixes rurals.

També ha confeccionat el Reglament del Sindicat Agrícola «Cooperativa Llitera de Parets», amb una secció de Caixa rural, de pròxim funcionament en dita població, i demés, està realitzant els treballs preparatoris per a organitzar la Federació Agrícola del Pla de Bages, a Manresa.

En sa reunió del dia 23 del mes passat, el Consell de la Mancomunitat acordà concedir els auxilis tècnics per a construir un Celler Cooperatiu, al Sindicat Agrícola de Callús.

Ha estat nomenada pel Consell de la Mancomunitat una Ponència encarregada de portar a la pràctica uns acords encaminats a contenir la devastació dels boscos del Montseny, i a l'ensem preparar la seva possible conversió en Parc Nacional de Catalunya, autoritzant de moment la Presidència, per tal que gestioni la salvació de les avetoses en la forma que cregui convenient.

Els Serveis de Ramaderia han estat facultats per adquirir una partida de virus sensibilitzat com a tractament preventiu, i una partida de sèrum antivariolós, per tal d'acabar així amb els greus perjudicis causats per l'aparició de la verola en el bestiar de llana.

En sa virtut, els indicats Serveis han fet públic la manera com aqueixes dòsis pot arribar a mans dels ramaders interessats.

Ha fet la revàlida, obtenint el grau d'enginyer agrícola, D. Joan Roca i Soldevila, alumne de l'Escola Superior d'Agricultura.

La Mancomunitat durant el mes de febrer ha celebrat dos Concursos d'Aviram i conills a les comarques del Baix Empordà i del Pla de Barcelona. El primer tingué lloc el dia 12 a La Bisbal on per primera vegada s'enaltia les races de gallines empordaneses tant la rossa o groga, com la blanca.

Els lots premiats constant d'un gall i dues gallines eren propietat dels Srs. Solés, de Parlabà; Agustí, de Peratallada; Ros, de Torroella de Montgri, i Polo, de La Bisbal. Un premi d'oques fou adjudicat al senyor Casadella, de Fonteta, i els de conills a les senyores Brunsó, dos premis, i Blanch, de Sant Martí Vell.

El Concurs per la Comarca del Pla de Barcelona s'efectuà a Gavà, presentant-s'hi 64 exemplars entre galls i gallines de la raça Prat rossa. Es donà un premi de 70 ptes. a don Joaquim Salom, un de 50 a don Joan Martorell i cinc de 30 ptes. als senyors Montmany, Amat, Berga i Sant Feliu.

Es premiaren també dos lots d'ànecs; un d'en Roc Mas i altre d'en Francesc Margarit.

Nostre col·laborador D. Ramon Sala Roqueta, alumne que fou de l'Escola Superior d'Agricultura, pensionat per a estudiar fructicultura a Califòrnia, marxa a posar-se al front de la fàbrica d'assecar fruites instal·lada a Balaguer.

CONSULTORI

En aquesta secció es respondrà gratuïtament i per torn rigorós, a totes les consultes que facin els llegidors

S. G. SARDANYOLA.—Després de publicada l'anterior resposta ens hem adonat que al darrera de la seva carta ens feia una altra consulta. Això li explicarà el per què vàrem deixar les coses a mitges.

Una cosa és l'aigua i una altra n'és el vi, i molt diferent. Ja pot començar a despedir-se del seu vi si tenta de clarificar-lo amb la calç.

M. P. TARRAGONA.—Per les dades que ens proporciona sembla tractar-se de l'antracnosi.

Per a combatre-la pinti el cep amb un pinzell abans de brotar, amb la següent solució:

Sulfat de ferro...	...	...	...	...	50 quilos
Vitriol (àcid sulfúric)...	...	...	...	...	2 »
Aigua.	...	...	...	...	100 litres

Es tira el vitriol sobre el sulfat de ferro i després s'afegeix l'aigua.

CAM

J. P. BELLMUNT.—Les pols cúpriques pera combatre el mildiu són, com vostè sap, coses ja velles, però des de fa un parell d'anys se'n torna a parlar amb insistència. Precisament l'altre dia llegíem uns experiments italians i francesos en els quals les pols cúpriques havien donat molt bons resultats.

Les que vostè anomena no les coneixem; però ara a Barcelona hi

ha la representació d'una casa italiana que en fabrica i que a Itàlia tenen molta anomenada. En l'anunci que va en aquest número pot veure l'adreça.

Ço que li passa amb els seus ceps és molt probable que sigui degut a l'excés de vigor del peu, cosa que en terres bones sol passar sovint sobre tot amb la Rupestris du Lot. No creiem que hi hagi remei. Provi si acàs, en uns quants ceps, a adobar-los amb superfosfat sol, suprimint tot adob orgànic i nitrogenat. Podria ésser: que els millorés.—T. T.

M. N. TORTOSA.—Hem passat la seva nota a la Secció corresponent dels Serveis Tècnics d'Agricultura. Per carta rebrà la resposta.

La S. A. Elèctrica i Electroquímica de Caffaro

(12.000.000 DE CAPITAL) PREPARA:

la **POLS CAFFARO** a base d'oxiclòrur de coure, per a combatre el *mildiu*. Substitueix amb èxit al sulfat de coure i s'emplea com ell, però sense necessitat de calç. És més econòmica, més adhesiva, més fàcil de preparar

la **RAMEINA CAFFARO** pels tractaments en sec contra el mildiu i la malura.

l'**ARSENIAT DE PLOM CAFFARO** per a destruir tots els insectes que mengen les parts verdes de les plantes. L'únic que no crema.

REPRESENTANT GENERAL:

Dr. JOSEP NOBILI : Aragó, 224, principal : Telèfon 5186 A.
BARCELONA

CONSTRUCCIONS AGRARIES

OFICINA TÈCNICA

Projectes : Pressupostos : Avant-projectes : Avant-pressupostos
Consultes : Estudis preliminars

Director: Cèsar Martinell
ARQUITECTE

BARCELONA
Rambla Catalunya, 57, 2.^{on}

VALLS
Arrabal Castell, 47

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

EL NITRAT DE SOSA A XILE

Per a consultes dirigiu-vos al Comit  del Nitrat de Sosa de Xile

D. JOAN GAVILAN

Almirante, 19, principal

MADRID

El preu de cost dels productes agrícoles està en relació directa amb la intimitat del cultiu.

 Voleu abaratir el cost de vostres collites? Adobeu amb abundància i sapigheu escollir els millors adobs. El Nitrat de Sosa de Xile és el fertilitzant que dóna a les plantes el nitrogen tal com el conté, absorbint-lo de seguida.

Recordeu que ara és l'hora d'emplear-lo per a donar vigor a les naixents plantes o als nous brots. No hi ha vegetal que no el necessiti i tots l'agracien amb abundosa collita

Ha sortit el **D'ACÍ D'ALL ** del mes de febrer
LITERATURA : ACTUALITATS : MODES : DEPORTS

SOFRE FLOR-M LT : TERR S :

Grans refineries a Tarragona de la
Union Sulphur Co., S. A. E.

Representants de la UNION SULPHUR Co., de Nova York i de les RAFFINERIES INTERNATIONALES DE SOUFRE, de Marsella.

PRODUCTES GARANTITS

99 per 100 de puresa per els més importants
LABORATORIS D'AGRICULTURA

A D O B

Noves aplicacions del

SOFRE VERGE

99 per 100 de puresa com a
FERTILITZANT

INFORMES TÈCNICS: Secció agron mica de la « Union Sulphur Company, S. A. E. », Conde de Romanones, 5 i 5. — MADRID.

PREUS: Apartat 10. — TARRAGONA i oficines MADRID, Vel zquez, 64, des del 1.è de gener 1921

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

OLIVERES ARBEQUINES

L'olivera ARBEQUINA, que de temps immemorial proporciona pletòriques collites a la tan nomenada comarca oleícola d'Urgell, va acreixent ses excepcionals aptituds en altres regions fins el punt de que reemplaça amb feliç èxit altres varietats locals de senyalat apreci, ampliant-se àrees immenses de cultiu fins dominar en les comarques que l'han assaijat.

Realça l'estimació d'aquest arbre sa gran resistència a les seques, com ho demostra el que en molts secans amb precipitacions inferiors a 300 milimetres per any, viu pròspera i fructifica l'Arbequina.

Se recomana especialment aquesta olivera.

- 1.er Per adaptar-se en la majoria de terrenys per pobres que sien.
- 2.^{on} Per sa notabilíssima resistència als freds i a les glaçades.
- 3.er Per començar a rendir als tres anys.
- 4.^{rt} Per la facilitat de fer la collita.
- 5.^{nt} Per no causar en ells els astralls que en altres varietats, les malalties i pestes que es desentrotllen en aquesta classe de arbres.

Pot afirmar-se que entre les millors i més recomanables oliveres, poques n'hi haurà que puguin garantir millor que l'Arbequina, les fructificacions abundants i l'èxit econòmic de tota explotació oleícola.

PREUS

Plançons de 1 any.	25	plançons	25 pessetes
Alt de 0,40 a 0,70 m.	50	id.	45 »
	100	id.	80 »
Plançons de 2 anys.	25	id.	35 »
Alt. de 0,80 a 1,20 m.	50	id.	60 »
	100	id.	100 »
Plançons de 3 anys.	25	id.	40 »
Alt de 1,20 a 1,50 m.	50	id.	75 »
	100	id.	130 »

Les demandes deuen anar acompanyades de son import :: :: :: Correspondència, demandes i girs, a

EL CULTIVADOR MODERNO

NOTARIAT, 2, pral. - Apartat de Correus 625 - Telèfon 3699 A

:: **BARCELONA** ::

Demani's el Catàleg General de tota classe de llavors, arbres, etc.

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

BESTIAR

Origina Frison

Degut a la sequia persistent, el preu del bestiar s'ha rebaixat a Holanda. Procuri's vostè el seu bestiar directament, comprant-lo als cortalers. Envii vostè les seves comandes o consultes a la

«COOP, Vee-Afzetver»
a AKKRUM (Holanda)

Dirigir la Correspondència a :

F. G. DOKTER
a AKKRUM (Holanda)

Preguem es prengui nota de no enviar les comandes o consultes a Mr. Zuuriber, mencionat en el llibre de reclam repartit durant la «Setmana Holandesa» a Madrid, per haver estat interrompudes totes les relacions amb dit senyor.

RAJOLS, TEULES, TOTXOS

maons (plens i buits), cairons, etc., deu vostè fabricar-los a màquina, a fi d'obtenir de la terra tot el seu rendiment.

La casa VILLALTA, de Barcelona, és la que millor podrà servir-lo en

MAQUINES, FORNS, ASSECADORS

i tot el que pertany a l'indústria ceràmica i de fabricació de materials per a construcció

Visiti o escrigui avui mateix a la **SECCIÓ A** de la casa

VDA. J. F. VILLALTA, S. EN C.
BARCELONA

Oficines.
Nou Sant Francisco, 28

Apartat correus, n.º 65
Telèfon 568 A

MOTORS I BOMBES GARDNER

INSTAL·LACIONS COMPLETES PER
A REGAR, FORÇA MOTRIU I AIXECAMENT D'AIGÜES, PER MITJÀ D'ELECTRICITAT, GASOLINA O GAS POBRE

A. MAÑÉ JANÉ

(Successor de BADIA I MAÑÉ)

TRAFALGAR, 11

BARCELONA